

8. De cetero fratres, quæcumque sunt vera, quæcumque pudica, quæcumque iusta, quæcumque sancta, quæcumque amabilia, quæcumque bonæ famæ, si qua virtus, si qua laus disciplinæ, hæc cogitate.

9. Quæ & didicistis, & accepistis, & audistis, & vidistis in me, hæc agite: & Deus pacis erit vobiscum.

10. Gavissus sum autem in Domino vehementer, quoniam tandem aliquandò resloruistis pro me sentire, sicut & sentiebatis: occupati autem eratis.

11. Non quasi propter penuriam dico: ego enim didici, in quibus sum, sufficiens esse.

12. Scio & humiliari, scio & abundare: (ubique & in omnibus institutus sum) & satiari, & esurire, & abundare, & penuriam pati.

13. omnia possum in eo, qui me confortat.

14. Verumtamen bene fecistis, communicantes tribulationi meæ.

15. Scitis autem & vos Philippenses,

quod in principio Evangelij, quandò profectus sum à Macedonia, nulla mihi Ecclesia communicavit in ratione dati & accepti, nisi vos soli:

16. quia & Thessalonicam semel & bis in usum mihi misistis.

17. Non quia quero datum, sed quero fructum abundantem in ratione vestra.

18. Hæbeo autem omnia, & abundo: replētus sum, acceptis ab Epaphrodito quæ misistis odorem suavitatis, * hostiam * Rom. 12. acceptam, placentem Deo.

19. Deus autem meus impleat omne desiderium vestrum secundum divitias suas in gloria in Christo Iesu.

20. Deo autem & Patri nostro gloria in sæcula sæculorum: Amen.

21. Salutate omnem sanctum in Christo Iesu.

22. Salutant vos, qui mecum sunt, fratres. Salutant vos omnes sancti, maxime autem qui de Cæsaris domo sunt.

23. Grátia Domini nostri Iesu Christi cum spiritu vestro. Amen.

EPÍSTOLA
B. PAULI APOSTOLI
AD COLOSSÉNSES.

EADEM, cum duabus precedentibus anno à morte Christi 29. Æra nostra 62. & ex eodem carcere conscripta, ac per Tychicum, & Onesimum (ut habent Græca, Syra & Latina Complutensa in fine Epistola,) Colossas transmissa. Quæ civitas non eadem est atque Rhodus, quam à Colosso Solis sic dictam putant Suidas, Eusebius & alii: Sed Phrigia, ab Hierapoli & Laodicea, quarum in hac Epistola meminit, haud procul disita, ut docent Herodorus, Strabo, Plinius, aliique. Instruiti autem erant Colossenses per Epaphorum Apostoli discipulum, sed post acceptum Evangelium à quibusdam quorum studium erat sinceritatem Apostolica doctrina corrumpere (Simonios fuisse credere par est) persuasi sunt accessum se habere ad Deum, non per Filium, sed per Angelos. Accedebant observationes ac superstitiones Iudaica, ab Evangelio prorsus dissidentanea. Primum igitur docet Apostolus non nisi per Christum Dei Filium, per quem omnia condita sunt, nos instaurari ac reconciliari Deo, Iudaicas autem & Philosophicas observationes penitus aspernandas. Atque id agit cap. 1. & 2. Reliqua pars Epistola ferè in tradendis Christiana vitæ præceptis versatur. Est autem hæc Epistola valde huic similis quam ad Ephesos dedit, & instar illius grandiloqua atque sublimis.

CAPUT PRIMUM.

Fideles ut sanctos salutat, & laudat. Tum docet Christum esse perfectam Dei Patris imaginem, & mundi opificem, Redemptorem hominum.

1. **P**aulus Apostolus Iesu Christi per voluntatem Dei, & Timotheus frater:

2. eis, qui sunt Colóssis, sanctis, & fidelibus fratribus in Christo Iesu.

3. Grátia vobis, & pax à Deo Patre nostro, & Domino Iesu Christo. Grátias ágimus Deo, & Patri Domini nostri Iesu Christi semper pro vobis orantes:

4. audientes fidem vestram in Christo Iesu, & dilectionem, quam habetis in sanctos omnes

5. prop-

5. propter spem, quæ repósa est vobis in cælis: quam audistis in verbo veritatis Evangelij:

6. quod pervenit ad vos, sicut & in universo mundo est, & fructificat, & crescit sicut in vobis, ex ea die, quæ audistis, & cognovistis gratiam Dei in veritate,

7. sicut didicistis ab Epaphra charissimo conservo nostro, qui est fidelis pro vobis minister Christi Iesu,

8. qui etiam manifestavit nobis dilectionem vestram in spiritu:

9. ideò & nos ex qua die audivimus, non cessamus pro vobis orantes, & postulantes ut impleamini agnitione voluntatis eius, in omni sapientia & intellectu spiritali:

10. ut ambulētis dignè Deo per omnia placentes: in omni opere bono fructificantes, & crescentes in scientia Dei:

11. in omni virtute confortati secundum potentiam claritatis eius in omni patientia, & longanimitate cum gaudio

12. grátias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem fortis sanctorum in lumine:

13. qui eripuit nos de potestate tenebrarum, & transtulit in regnum filij dilectionis suæ,

14. in quo habemus redemptionem per sanguinem eius, remissionem peccatorum:

15. qui est imago Dei invisibilis, primogenitus omnis creaturæ:

16. * quoniam in ipso condita sunt universa in cælis, & in terra, visibilia, & invisibilia, sive throni, sive dominationes, sive principatus, sive potestates: omnia per ipsum, & in ipso creata sunt:

17. & ipse est ante omnes, & omnia in ipso constant.

18. Et ipse est caput corporis Ecclesiæ, * qui est principium, primogenitus ex mortuis: ut sit in omnibus ipse primatum tenens.

19. quia in ipso complacuit, omnem plenitudinem inhabitare:

20. & per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per sanguinem crucis eius, sive quæ in terris, sive quæ in cælis sunt.

21. Et vos cum esētis aliquandò alienati, & inimici sensu in operibus malis:

22. nunc autem reconciliavit in corpore carnis eius per mortem, exhibere vos sanctos, & immaculatos, & irreprehensibiles coram ipso:

23. si tamen permanētis in fide fundati, & stabiles, & immobiles à spe Evangelij, quod audistis, quod prædicatum est in universa creatura, quæ sub cælo est, cuius factus sum ego Paulus minister.

24. Qui nunc gaudeo in passionibus pro vobis, & adimpleo ea, quæ defunt passionum Christi, in carne mea pro corpore eius, quod est Ecclesia:

25. cuius factus sum ego minister secundum dispensationem Dei, quæ data est mihi in vos, ut impleam verbum Dei:

26. mysterium, quod absconditum fuit à sæculis, & generationibus, nunc autem manifestatum est sanctis eius,

27. quibus voluit Deus notas facere divitias gloriæ sacramenti huius in Gentibus, quod est Christus, in vobis spes gloriæ,

28. quem nos annunciamus, corripientes omnem hominem, & docentes omnem hominem, in omni sapientia, ut exhibeamus omnem hominem perfectum in Christo Iesu.

29. in quo & laboro, certando secundum operationem eius, quam operatur in me in virtute.

CAPUT II.

hortatur eos ut firmi sint & stabiles in fide; omnes thesauros sapientie & scientie in Christo esse absconditos docet; simul eos admonet, ut ab impostoribus, & philosophis sibi caveant, & falsum Angelorum cultum vitent.

1. **V**olo enim vos scire qualem solitudinem habeam pro vobis, & pro iis, qui sunt Laodicea, & quicumque non viderunt faciem meam in carne:

2. ut consolentur corda ipsorum, instructi in charitate, & in omnes divitias plenitudinis intellectus, in agnitionem mysterij Dei Patris & Christi Iesu:

3. in quo sunt omnes thesauro sapientiæ, & scientiæ absconditi.

4. Hoc autem dico, ut nemo vos decipiat in sublimitate sermonum.

5. Nam * etsi corpore absens sum, sed spiritu vobiscum sum: gaudens, & videns ordinem vestrum, & firmamentum eius, quæ in Christo est, fidei vestra.

6. Sicut ergo accepistis Iesum Christum Dominum, in ipso ambulate,

Ffff

7. ra-

* D O M .
U L T I -
M A P O S T
P E N T E C .

* Ioann. 1.
3.
* 1. Cor.
15. 20.
Apoc. 1. 5.

* 1. Cor. 5.